the Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva Zavod za elektroniku, mikroelektroniku, računalne i inteligentne sustave

UVOD U TEORIJU RAČUNARSTVA

Ak. god. 2021/2022

3. laboratorijska vježba

U trećoj laboratorijskoj vježbi zadatak je programski ostvariti **simulator determinističkog potisnog automata** (**DPA**) koji nizove prihvaća prihvatljivim stanjem. Ulaz u simulator automata je tekstualni zapis njegove definicije i ulazni niz, a izlaz je tekstualni zapis skupova stanja u kojima se automat nalazio za svaki učitani znak ulaznog niza nizove znakova stoga te podatak o prihvatljivosti ulaznog niza. Rad programa koji je potrebno ostvariti u sklopu vježbe prikazan je na slici 1.

Slika 1 - Načelni rad simulatora PA

Format za zapis ulaznog niza i definicije PA je:

- 1 redak: Ulazni nizovi odvojeni znakom |. Simboli svakog pojedinog niza odvojeni su zarezom.
- 2. redak: Skup stanja odvojenih zarezom
- 3. redak: Skup ulaznih znakova odvojenih zarezom
- 4. redak: Skup znakova stoga odvojenih zarezom
- 5. redak: Skup prihvatljivih stanja odvojenih zarezom
- 6. redak: Početno stanje
- 7. redak: Početni znak stoga
- 8. redak i svi ostali retci: Funkcija prijelaza u formatu

trenutnoStanje,ulazniZnak,znakStoga->novoStanje,nizZnakovaStoga

U skladu s definicijom u udžbeniku, znakovi stoga koji se u prijelazu stavljaju na stog stavljaju se na stog zdesna nalijevo, tj. znak na vrhu stoga nakon prijelaza je krajnje lijevi znak u nizu $\mathtt{nizZnakovaStoga}$. Stanja, ulazni znakovi, znakovi stoga i prihvatljiva stanja bit će odvojeni zarezom (ako ih ima više od jedan). Znak praznog niza $\pmb{\varepsilon}$ nadomješten je znakom $\pmb{\$}$.

Automat opisan ulaznom datotekom zadovoljavat će sljedeća ograničenja:

- 1) Imena svih stanja su nizovi malih i velikih slova engleske abecede i dekadskih znamenaka. Duljina imena stanja neće biti veća od 20 znakova. Broj stanja automata neće biti veći od 20. Svako stanje automata bit će navedeno točno jednom.
- 2) Skup ulaznih znakova bit će podskup skupa malih slova engleske abecede i dekadskih znamenaka. Svaki ulazni znak će se pojaviti točno jednom. Svaki ulazni znak predstavljen je **točno jednim** znakom koji pripada malim slovima engleske abecede ili dekadskim znamenkama. Prvi redak datoteke, u kojem su ulazni nizovi, neće sadržavati više od 1500 znakova.
- 3) Skup znakova stoga bit će podskup skupa velikih slova engleske abecede. Svaki znak stoga će se pojaviti točno jednom. Svaki znak stoga predstavljen je **točno jednim** velikim slovom engleske abecede.
- 4) Skup prihvatljivih stanja će sadržavati nula ili više stanja iz skupa stanja. Svako prihvatljivo stanje bit će navedeno točno jednom.
- 5) Svaki redak funkcije prijelaza će s lijeve strane niza znakova -> imati jedinstvenu trojku: trenutnoStanje, ulazniZnak, znakStoga.

Primjer ulazne datoteke s definicijom PA koji prihvaća jezik $\{w2w^R \mid w(0+1)^*\}$ prikazan je na slici 2.

```
01
     0|0,2,0|1,2,0
02
     q1,q2,q3
03
     0,1,2
04
     J,N,K
05
     q3
06
     q1
07
     K
80
    q1,0,K->q1,NK
09
     q1,1,K->q1,JK
10
    q1,0,N->q1,NN
    q1,1,N->q1,JN
11
12
    q1,0,J->q1,NJ
13
    q1,1,J->q1,JJ
14
    q1,2,K->q2,K
15
    q1,2,N->q2,N
    q1,2,J->q2,J
16
17
    q2,0,N->q2,$
18
    q2,1,J->q2,$
19
     q2,$,K->q3,$
```

Slika 2 - Primjer definicije PA

Ostvareni simulator PA treba ispisati u kojem se **stanju** nalazio automat za svaki ulazni znak pojedinog niza, **sadržaj stoga** te **prihvatljivost niza** (0 ili 1) nakon što je ulazni niz obrađen. Znakovi na stogu nalaze se pored pripadnog znaka stanja odvojeni znakom #, dok su parovi stanje#znak odvojeni znakom |. Ako se na stogu ne nalazi ništa (stog je prazan), tada se ispisuje znak \$ kao oznaka praznog stoga. Ako ulazni niz nije obrađen do kraja, a ne postoji

prijelaz potisnog automata za trenutni ulazni znak, trenutno stanje i znak na vrhu stoga, automat treba ispisati fail umjesto para stanje#znak, nakon čega automat završava s radom. Prihvatljivost niza nalazi se na kraju ispisa te je odvojena znakom |. Rezultati za svaki ulazni niz ispisuju se u zasebnom retku, odnosno svaki redak izlaza odvojen je znakom novog reda (\n). Svaki zapis započinje skupom koji sadržava početno stanje automata i početni znak stoga. Primjer izlaza za PA i ulazne nizove definirane na slici 2 prikazan je na slici 3. Brojevi s lijeve strane slike označavaju retke i nisu dio izlaza.

```
01 q1#K|q1#NK|0
02 q1#K|q1#NK|q2#NK|q2#K|q3#$|1
03 q1#K|q1#JK|q2#JK|fail|0
```

Slika 3 - Primjer izlaza simulatora automata

Važno: U slučaju prihvaćanja niza (automat je pročitao cijeli ulazni niz i nalazi se u prihvatljivnom stanju), zadnja konfiguracija koja se ispisuje je konfiguracija u kojoj je ostvaren uvjet prihvatljivosti, tj. | qn#K1...Km | 1. Ukoliko su definirani epsilon prijelazi iz prihvatljivog stanja qn, moguće daljnje konfiguracije automata se ne ispisuju.

Napomene:

- 1) Nije potrebno provjeravati ispravnost formatiranja ulazne datoteke ili ispravnost rada automata. Neće biti preklapanja između skupa stanja i skupa simbola abecede.
- 2) Vremensko ograničenje na izvođenje programa za bilo koju ulaznu definiciju automata jest 10 sekundi
- 3) Ulazna točka za Java rješenja treba biti u razredu SimPa, a ulazna točka u Python rješenja treba biti u datoteci SimPa.py.